

VOL. IX.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pėtnyčia, Rugsėjis-September 22, 1922

437

No. 223

Anglijos darbininkai protestuoja prieš rengimąsi į naują karą

Naujas Anglijos ultimatumas

Anglijos darbininkai įspėja savo valdžią

Reikalauja, kad ji pasitrauktų iš Dardanelų pakraščio Azijoje.

LONDONAS, rugs. 21. — Kuomet anglai tebetęsė savo karinius prisirengimus, o Paryžiuje talkininkų atstovai svarsto kaip bus geriausia sušaukus taikos konferenciją, višoj Anglijoj kyla galingas protestas prieš rengimą naujo karo artimuose rytuose.

Darbininkų delegacija, atstovaujanti 6,000,000 organizuotų Anglijos darbininkų, atsilankė pas premjerą Lloyd George ir pareikalavo, kad valdžia nebandytų stoti karan. Priešaky delegacijos buvo J. H. Thomas ir Margareta Bondfield, kuris atstovavo moteris darbininkes. Delegacija reikalavo, kad Anglija ištrauktų savo kariuomenę iš Čanake, Azijos pusėje Dardanelų. P-lė Bondfield gi pareiškė, kad Anglijos moteris nebepakės naujo karo.

Naujas Anglijos ultimatumas

Vėl įspėja turkus neiti neutralin zonon.

KONSTANTINOPOLIS, rugsėjo 21. — Anglijos kariuomenės komanduojuojas gen. Charles Harrington vėl formalinai įspėjo Turkijos nacionalistus peržengti talkininkų zoną palei Dardanelus neutralumo.

Nors įspėjimas yra formoje pranešimo, bet jo kalba yra aštri — kalba ultimatumo. Gen. Harrington įspėja, kad peržengimas talkininkų zoną skaudžiai atsiliepsis ant pačių peržengiančiųjų.

Turkai prie neutralinės zonos.

Mieste vaigsto gandai apie besiantinanti karą. Nacionalistai, turintys 1,000 modernių kanuolių ir 5,000 kulkasvaizdžių, kuriuos jie atėmė iš graikų, gerai apsirūpinę amunicija, yra susikonscentravę Ismide ir Čanake, tuoj už neutralinės zonos. Prieš tą armiją stovi

Valdžios pranašas vyriausiojo pašto bokšte orą Chicago ir apilinkė pranašauja šiaip:

Šiandien — giedra ir biskai.

Saulė teka 6:36 v., leidžiasi 6:50 v. Mėnuo leidžiasi 7:15 v.

Šiandien, Rugs. 22 d.

Brighton Parke, Liberty Salė, 3925 S. Kedzie Ave., 7:30 val. vakare įvyks žingėdžios ir pamokinančios prakalbos. Kalbės P. Grigaitis, "Naujienu" Redaktorius, — apie rinkimus į Lietuvos Seimą ir apie Lietuvos piliečių registraciją. Įžanga lėšų padengimui — 10c. Rengia LSS. 174 Kuopa.

Baisijam Tifonui Chinijoje Praėjus.

Suversti, išmesti ant kranto ir sudaužyti laivai Swatow uoste, Chinijoje, smarkiam tifonui praėjus. Veik visos miestai ir daugelis miestelių liko sugriauta toje baisioje viesuloje. Joje žuvo apie 72,000 žmonių.

naujo karo. Man delei to labai liudna.

Tada Fethi Bei slapta pranešė Kemal Pašai, kad nieko negalima padaryti su Anglijos valdžia ir kad nėra prasmės laukti ilgiau su ofensivu, nes visos pastangos susitaikinti nuėjo niekais.

Fordas atidaro dirbtuves

DETROIT, Mics., rugs. 21. — Ryto rytu vėl atsidarys visos Fordo dirbtuvės. Tapo jau paskelbta prie dirbtuvės ir išsuntinėti įsakymai dirbtuvėms kituose miestuose, taip jau pranešta ir toms dirbtuvėms, kurios išdirbinėja piekurius Fordų dalis. Dirbtuvės atsidaro todėl, kad tarpvalstijinės prekybos komisija atmainė savo nuosprendį, kuriuo pirmiausia anglis gaudavo tik viešojo aptarnavimo įstaigos. Anglių šalys esą užteklinai, tik yra keblumų su atgabenimu. Fordas delei to dirbdinasi dideles iškrovimo vietas prie savo geležinkelio.

Fordas turi neįsipildytų užsakymų ant 25,000 automobilių. Ikišiol buvo išdirbama po 5,100 automobilių į dieną, kuomet, kad išpildžius visus užsakymus, atvirkėtų išdirbti 5,300 automobilių.

Prigavo lengvatikius

Surinko \$60,000 pargabenimui giminių iš Rusijos, bet prašvilpė Paryžiuje.

CHICAGO. — Hymen Podalsky, 27 m., buvo geras kalbėtojas ir turėjo didelę įtaką pas žydus. Kartą jis pasisakė važiuojąs Rusijon patisežti savo badaujančią seserį ir galįs tai padaryti del kitų. Nocienų atsikviesti gimines ir šeimynas iš badaujančios Rusijos atsirado labai daug ir sudėjo jam nemažai pinigų. Kiti davė po porą tukstančių, kiti mažiau. Podolsky su iškilmėmis tapo išleistas Rusijon. Bet bevažiudamas jis dar apsilankė Bostone, New Yorke ir kituose miestuose ir visur rinko pinigus parvežimui giminių. Taip jis surinkęs apie \$60,000. Bet vieton Rusijos, jis nuvažiavo Paryžiu ir ten visus pinigus prašvilpė. Po poros metų sugrįžo Amerikon, bet dabar tapo sumistas ir sėdi kalėjime, laukdamas teismo.

Reikalauja užgriebti kasyklas

CHICAGO. — Vakarykščiaime specialiniame miesto tarybos susirinkime, kuriame buvo svarstytas gresiantis šią žiemą miestui anglų trukumas, mayoras Thompsonas ragino reikalauti iš valstijos leigslaturos praveisti tokius įstatymus, kurie leistų gubernatoriui užgriebti visas valstijoje esančias kasyklas, tikslu sustabdyti pernagaudystę. Jis sakė, kad miesto valdžia su pernagaudomis kovoti negali, bet tai gali padaryti valstija, nes dabar anglų kaina yra nepakenčiama ir bereikalingai iškelta tikslu pasipelninti. Mayoras sako, kad kasyklos pavasaryje turėjo didelį pervirši anglų ir jos iššaukė streiką, kad nuo to perviršio atsikračius ir paskui pakėlus anglų kainą ir gerai pasipelnys.

Thompsonas nurodo į cemento trusą. Kada valstija išdirbo platų kelių taisymo programą, cemento trustas tada pakėlė cemento kainą. Valstijos leigslatura tada suteikė gubernatoriui galią užgriebti cemento dirbtuves. Bijodamasis užgriebimo, cemento trustas nupigino cemento kainą, taip kad dabar valstija sutaukina po \$375,000 į dieną vien ant cemento. Tą patį esą galima būtų padaryti ir su anglimis.

Amerika bus atstovaujama

WASHINGTON, rugs. 21. — Oficialiniuose rateliuose pasakyta, kad Jungt. Valstijos veikiausia bus atstovaujamos artimųjų rytų tautos konferencijoje, kuri greitai laiku įvyks Ryme ar Venecijoje. Betgi Juungtinių Valstijų atstovas dalyvaus konferencijoje tik kaip "neoficialinis dabotojas."

RYMAS, rugs. 20. — Fascisti organizuoja kavalerijos eskadronus, kuriems įsako susirinkti Ryme sekamą mėnesį.

Ryto išneš nuosprendį

CHICAGO. — Federalinis teisėjas Wilkerson, pasibaigus abiejų pusių kalboms, pasakė, kad jis nuosprendį del geležinkeliečių injunckiono išneš ryto rytu. Iki to laiko veiks laikinasis injunckionas. Daugherty jau padavė teisėjui kopiją su siulomojo nuolatinio injunckiono, kuris beveik nieko nesiskiria nuo laikinojo injunckiono.

Nori darbo konskripcijos

WASHINGTON, rugs. 21. — Atstovas Royal Jorison užpykintas vetavimu kareivių borus biliaus, įnešė atstovų bute bilių, sulig kuriuo karo laiku būtų įvesta industrijos ir darbo konskripcija, o ne vien kareivių. Jis sako, kad jei valdžia gali draftuoti kareivį, nemokant jam užteklinos algos, tai kodėl paties negalima padaryti ir su darbininkais ir industrija, ir juos draftuoti tuo pačiu principu. Muitų bilius patvirtintas

Muitų bilius patvirtintas

WASHINGTON, rugs. 21. — Prezidentas Hardingas pasirašė po Fordney maitų bilium, kuris nustato augstus maitus ant įgabenamų iš užsienio prekių. Naujieji maitai pradeda veikti nuo ateinančio vidurnakčio.

Visuose uostuose pirkliai skubina išimti iš valdžios sandelių importuotas prekes, pirm negu naujieji įstatymai įeis galėn. Delei įstatymų painumo muitinėse reikės laikyti tris syklius daugiau darbininkų.

Lygybė moterims Airijoje.

DUBLINAS, rugs. 21. — Airijos seimas priėmė įstatymus, kuriais suteikiama moterims pilna lygybė su vyrais. Įstatymas turės būti patvirtintas dar vieno skaitymo.

Lietuvos žinios

Iš neutralinės juostos

Ek. MERKINĖ. — Lenkų kareiviai pasivadinę partizanais tebevargino neutralinės juostos gyventojus.

Rugpjūčio 16 d. 19 val. vieni apstojo su kulkasvaizdžiais Trakiškių kaimą (Varėnos valsčiuje), o kiti su užtaisytais šautuvais pradėjo kaimą plėsti. Grobstė jaunuolius, senus mušė kuo papuolė. Daugumas jaunuolių išspruko. Vincas Švedas ir Adolpas Salikas irgi norėjo išsprukti, bet pamatę plėšikai paleido į juos 4 švius, kuriais abu sunkiai sužeidė: Adolpui Salikui (Mončegerės kaimo) perėjo kulka per vidurį, Vincui Švedui (Trakiškių kaimo) per dešinę koją. Pabėgusieji pradėjo iš miško į lenkus plėšikus šaudyti. Lenkai nusigandę viską paliko, t. y. areštuotus ir ką buvo priplėgę, pabėgo Marcinonysna. Laikė plėšimo labai kolioja Ameriką, kad ji pripažino Lietuvą de jure.

Iš Merkinės miestelio yra pabėgę pas lenkus Janulevičius, buvęs čia prie lenkų viršaičių, ir Svirskas. Dabar juodu važinėja po okupuotą Lietuvą, gauda jaunuolius, muša senus ir plėšia jų turtą.

Vilnius

Lenkų įstatymas del vidurinės Lietuvos gyventojų pilietybės.

Rugpjūčio mėn. 6 d. lenkų Ministrų — Kabinetas patvirtino Vilniaus delegatūros įstatymą — projektą del vidurinės Lietuvos gyventojų pilietybės. Einant įstatymu, pilietybę gauna tie asmenys kurie iki 1914 VIII-1 d. gyveno Vilniaus krašte be pertraukos 5 metų, arba tie, kurie apsisistoję Vilniaus krašte ne vėliau 1918 11-1 d. ir tenai gyveno paeilui iki 1921 m. 1-7 d. Išimtį iš šio įstatymo sudaro kategorija buvusių mūsų įstaigų valdininkų kurie negauna pilietybės teisę dargi tame atveju, kai jie

atatinka įstatymo str. 1 reikalavimams.

Šis įstatymas daug skiriasi nuo bendro valstybinio įstatymo ir suteikia žymių palengvinimų Vilniaus krašto gyventojams. Einant bendrais lenkų pilietybės, lenkų piliečių gali tapti tik tas, kuris 1) gyveno Lenkijoje 10 metų be pertraukos 1) turi milicijos ištikimybės liudymą, 3) moka lenkų kalbą, 4) uždirba pakankamai savo ir šeimynos išlaikymui.

Latvių diplomatai apie Lietuvą

E. RYGA. — Latvių laikraščių žiniomis, šiomis dienomis įvyko susiavizavimas Latvijos Atstovų Baltijos Valstybės. Latvijos atstovas Lietuvoje p. Vigrabs, darydamas pranešimą, išsitarė: renkantis naujam seimui Lietuvoje, santykių tarp Latvijos ir Lietuvos pagerės, nes lietuvių tauta yra prielanki Latvijai. Lietuvoje gyvena 40 tukstančių latvių, kurie galėtų leisti savo kalbą laikraštį ir praveisti 2-3 atstovus į Seimą, bet, dėja, Lietuvos latviai nėra susiorganizavę.

Kiek išvažiavo Lietuvon per Rugpjūčio mėn.

WASHINGTONAS, rugs. 18. 1922 (Elta). — Per rugpjūčio mėnesį Lietuvon išvažiavo:

Vyrų	279
Motėrų	90
Berniukų	58
Mergaičių	51
Išviso	478

PINIGŲ KURSAS

Vakar, rugsėjo 21 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šitaip:

Anglijos 1 sv. sterlingų	\$4.42
Austrijos 100 kronų	14c
Belgijos 100 frankų	\$7.21
Danijos 100 frankų	\$21.00
Finų 100 markų	\$2.20
Francijos 100 frankų	\$7.65
Italijos 100 lirų	\$4.25
Lietuvos 100 auksinų	8c
Lenkų 100 markų	14c
Norvegijos 100 kronų	\$16.87
Olandų 100 guldenų	\$38.78
Švedų 100 guldenų	\$26.50
Šveicarių 100 markų	\$18.69
Vokietijų 100 markų	8c

DABAR Reikalingiausia

Jūsų giminėms Lietuvoje pinigai yra reikalingiausi DABAR. Niekad pirmiau jie nebuvo taip reikalingi. Nes del vokiečių marškės puolimo ir Lietuvos valdžios baisaus nerangumo Lietuvos žmonės dabar patapo ubagais. Kas kitas pagelbės Jūsų giminei, jei ne Jūs? Pagelba dabar turi eiti greitai ir dvigubai.

Siųskit Per

NAUJIENOS Pinigus Lietuvon

To Prašo Lietuvos Žmonės ir Taip Pataria Lietuvos Bankai

Nedėlioje, Rugs. 24 d.

Town of Lake, Elias Salė, 1809 W. 46th St., 3 val. po pietų įvyks žingėdžios ir pamokinančios prakalbos. Kalbės P. Grigaitis, "Naujienu" Redaktorius, ir M. Jurgelionienė, apie rinkimus į Lietuvos Seimą ir apie Lietuvos piliečių registraciją. Įžanga lėšų padengimui — 10c. Rengia LSS, Pildomasis Komitetas.

Skaitlytojų Balsai

[Už išrašytas klame skaitlytojų nuomonės Rodakija mėsoskai.]

LIETUVOS VALDŽIA.

Tik tada gera, kada aukų prašo.

Norėčiau ir aš pasakyti šitą apie dabartinius gaudus apie registraciją. Man tenka lankyti įvairiuose lietuvių susirinkimuose ir visur, kaip klausau, tai pačią giesmę gieda, kad Lietuva Atstovybė, kuri sėdi Washingtone, bando uždėti Amerikos lietuviams ant sprando geležinį retęžį, reikalaujama, kad kiekvienas lietuvis ir lietuvių gyvenantieji Amerikoje, užsiregistruotų ir užsimokėtų pirmus metus \$10, o paskui kas metai po penkių, jei jis nenori, kad Lietuvos Atstovybė vadintų jį išgama.

Tiesa, neįsiregistruojantis nebus visai atmetas. Jam dar palikta teisė sugrįžti į savo tėvynę Lietuvą (žinoma, jei jis turi gana pinigų visus Lietuvos šmugelinkus nulenkti), bet jo kelionė busianti labai sunki ir varginga; jis bus varginamas visokiais užrašinėjimai ir baudmėmis ir parvažiavęs neturės jokios teisės kaip to šalies žmogus. Jo turtais, jei jis turi kokių, bus valdžios atimtas.

Kada mes keliavom iš savo tėvynės į šitą šalį, tai mums nereikėjo jokių pasų turėti ir atkeliavus niekas nereikalauja iš mūsų jokių pasų. Kaipgi tad juokinga ir kvaila, jei iš mus reikalauja pasų atgal savo tėvynės sugrįžti. Vadinasi, mūsų tėvynė elgiasi su mumis prasciau, negu ta šalis, kurią vadiname svetimta.

Bet kokia savaitė laiko atgal man teko skaityti laikraščiuose žinią paduotą iš Kauno, anot kurios asmuo, gyvenamas Kaune, pasiteiravęs įvairiose lietuvių valdžios ministerijose, sužinojo, kad pati Lietuvos valdžia nieko nežinanti apie privalomą registraciją Amerikos lietuviams.

Jei Lietuvos valdžia tikrai nieko nežino apie šitą patvarumą Amerikos lietuviams, tai išeity, kad ji išleido Lietuvos Atstovas Washingtone, norėdamas pusti mums miglą į akis, kad galėjus iš kiekvieno ištraukti po dešimtį dolerių. Gal but, kad dabar jam ne daug kas kems ta mums dolerių ir jų pritruko jam. Bet Amerikoje gyvenantieji lietuvių netaip lengvai sukišami į maišą. Visi gerai žinom, kad ne spėjo Lietuva patapti savivaldinga respublika, kaip mūsų kunigai kuo greičiausia sulindo į visokias vietas valdžioje, kad galėjus pavergti žmones. Tačiau tas nebagams visai nesiseka. Šiandien syki, kad klebonai pradėjo sakyti prakalbą po pamaldų, parapijonai paprašė jį eiti į bažnyčią ir savo reikalų žiūrėti, vietoj kištis į žmonių pasaulinius reikalus.

Ir ištikro jie turėjo tiesą jam tą pasakyti. Kunigas išsėjęs savo dvasinį mokslą ir pasišventęs bažnyčios darbams, turi juos dirbti, turi aiškinti Dievo valią, o ne bėgti nuo jų prie pasaulinių reikalų, apie kuriuos jis neišmano ir negali kaip reikiant atlikti. Tas netiesa, kad Lietuvai, kaip jie sako, trūksta mokyty žmonių valdžios vietoms užimti. Yra jų gana, o jei ir ištikro jų truktų, tai kunigai tam būtų kalti, kad jie vilioja jaunus vaikus į kunigus, kuomet kunigų ir taip yra per daug. Todėl jei jie tikrai nori pagelbėti Lietuvai ir jos žmonėms, tai tegul pasirupina, kad kunigija, kuri yra tik sunkenybė žmonėms, nes ji naudingo darbo nedirba, sumažėtų; tegul bent tūlam laikui uždaro savo

dvasines seminarijas; tasyk jaunuo menė eis pasaulinius mokslus ir kunigams neteks ražančius kalbėti St. Seime, ar su užsieniu šmugelis vesti.

Bet Lietuvoj yra gana apšviestų žmonių ir be kunigų. Reikia tik tie tinkami žmonės išrinkti į valdžios vietas; tą padaryti yra didelis reikalas, nes mūsų kunigai "besidarbuodami" valdžioje eina išvien su bajorgaliais ir yra suplanavę net ir mūsų tėvynę Lietuvą prie Lenkijos prijungti, jei jie pamatis, kad jų norai neišsipildo. Kas tam netiki, tegul prisimena sau kun. Krušą, kaip jis smarkiai kovoja už savo lenkes lenkinančias lietuvių vaikus. Lietuvoj krušų yra daugiau kaip Amerikoje ir jie yaro savo pragaištingą darbą be atsižūrėjimo.

Aišku, kad mes negalim ramiai žiūrėti į šitą jų pragaištingą darbą. Mes turim paremti savo brolius ir seseris Lietuvoje; turim padėti jiems išrinkti valdžion tokius žmones, kurie neparduos jų nei Lenkijai, nei Rymui. Mes turim siųsti jiems aukas, kad jie galėtų plačiai varyti švietimo propagandą ir parodyty savo nežinliams broliams ir seserims, kaip veidmainingi yra tie žmonės, kurie žadėjo jiems rojų ant žemės ir dangų numirus, o įėję valdžion pasikinkė juos arti. Jie žadėjo duoti žemės bežemiams ir mažėžimiams, o davė ją tiems, kurie ją turi. Lietuvos klerikalų valdžia yra tik tuomet gera, kada ji aukų nori, ar balsų. Taigi žinokime, ką turime paremti savo aukomis.

C. Y. Chicagietis.

Ku Klux klaniečiai

K. Sėjikas

Ne taip dar senai — apie pusantų metų atgal — Chicago didlapis "Tribune" įdėjo ant pirmo puslapio paveikslą, kuriuo buvo vaizduojama Chicago Ku Klux Klaniečių skyriaus įsikurimas. Paveikslas buvo nuimtas tuo laiku, kai klaniečiai laikė savo apeigas. Laikraščiai rašė, kad klaniečius pritaę apie 15,000 žmonių.

Po to chieagiečiams mažai beteko apie Ku Klux Klaniečių slaptąją organizaciją girdeiti. Tiesa, laikraščiuose pasitaikydavo trumpų žinučių apie įvairius klaniečių darbelius kitose valstijose — Texas, Oregon, Nebraska, etc. Tačiau Chicago buvo liuosa nuo tų kaužgygių. Kitose valstijose klaniečiai siautė visu smarkumu, nesutikdami jokio rimto pasipriešinimo. Nepatinkamas asmuo paprastai yra išvargiamas iš namų, sumušamas, smala ištepiamas ir paleidžiamas su perspėjimu, kuogreičiausia kraustytis iš tos vietos, kur jis gyvena. Tankiai daeina ir iki to, kad išvogtas asmuo lieka pakartas.

Tokiais maž-daug darbais pasižymi klaniečiai. Bet nieko nėra be priežasties. Kuogi klaniečiai tešina savo darbuotę?

Manau, bus pravartu klaniečių atsiradimo trumpą istoriją paduoti. Reikia žinoti, kad Ku Klux Klan gyvuoja ne nuo šiandien. Spėju, kad kai kuriems skaitytojams teko kurtamuose paveiksluose matyti "The Birth of the Nation". Ten vaizduojama vienas negras, kuris planuoja baltveidžiams visokių nedorybių daryti. Jis įkalina vieną baltveidę merginą, kurią ryžasi nemoraliniais tikslams panaudoti. Bet tuo tarpu susiorganizuoja Ku Klux klaniečiai, kurie suardo negro planus ir išliuosuoja merginą.

Žodžiu sakant, Ku Klux Klan susikūrė pietinėse valstijose tuo po civilinio karo. Tos organizacijos tikslas buvo kovoti prieš negrų nedorybes. Bet yra gerai žinoma, kad ir anų laikų klaniečiai pridarė daugiau nedorybių, negu jų menami piktadarai — negrai. Pagalios, organizacijos darbuotė priėmė tokią kryptį, jog noroms nenoroms ją likviduoti teko. Ir per keletą dešėty metų apie klaniečius nieko nesigirdėjo.

Karas, kaip žinia, visuomet sudaro palankias aplinkybes visokioms kvailystėms. Žmonės gyvena įtemptu, hysteriniu gyvenimu. Jie tiki visokiomis nebutomis pasakomis. Ir įvairios rūšies avantiuristai ir afektistai, kurie pažindami tokių ne normalinių laikų minios psichologiją, moka puikiai pasinaudoti. Dabartinis Ku Klux Klan ir yra tų normalinių laikų davinys. Vienok laikai persimainė. Originalinę klaniečių programą nudien vargu bebūtų buvę galima atgaivinti. Ji per daug jau veria akį savo nesamoningumu. Iš štai naujoviniai klaniečiai paskelbia tokią programą: 1) baltųjų vyraavimas; 2) moterų nekaltybės gynimas; 3) teisingi įstatymai ir laisvė; 4) artimesni ryšiai tarp tiktų amerikiečių; 5) atskyrimas bažnyčios nuo valstybės; 6) spaudos ir žodžio laisvė; 7) geresni santykiai tarp darbo ir kapitalo; 8) sustabdymas linčaviavimų ir kitų prievartos prašėngimų; 9) sustabdymas breikalingų streikų, kurie kyla dėka svetimsalių agitacijai; 10) įleidimas mažesnio imigrantų skaičiaus; 11) konstitucijos patvarkymų prisilaikymas, etc. Tokių tai patvarkymų reikalaujama prisilaikyti iš naujai įstojančių narių. Bet praktikoje išėina visai kas kita. Pirmoj eilėj, klaniečiai yra susibūrę į slaptą organizaciją. Į savo susirinkimus jie eina apsimaskavę ir ilgais baltais drabužiais pasidėję. Jie stato save aukščiaui valdžios: valdžia persilpna esanti ir negalinti tinkamai visokius nevidonus suvaldyti. Tos priežasies dėlei klaniečiai stato sau už tikslą paimti įstatymus į savo ran-

kas ir saugoti, draugiją nuo korupcijos. Ir kuomet jų programon yra įtraukta, kad nepriavą buti minios teismo, tai jie visur ir vizada naudojami tokiu teismu. Klaniečiai yra griežtai nusistatę prieš žydus, katalikus, negrus ir, apskritai, prieš visus ateivius. Jie sako, kad Amerikos valdžios įstaigose neprivala tų gaivalų buti.

Dideliu uolumu klaniečiai gina moterų nekaltybę. Vyras, kuris įtariama paleistuvaviimu, bile naktį gali susilaukti apsimaskavusių svečių. Tokie svečiai "nevidonui" paprastai sukuria labai karštą pirtį. Texas ir kitose valstijose tokių atsitikimų jau yra buvę nemažai. Radikalesniems elementams iš klaniečių pusės irgi yra rimto pavojaus. Pietinėse valstijose jie tankiai klaniečių yra išvargiami, sumušami ir išvežami iš miesto kur nors į miškus.

Tokiai klaniečių pragaištingai darbuotė iki šiol nebuvo rimto pasipriešinimo. Tiesa, pažangioji spauda karts nuo karto išvilkdavo aikštėn klaniečių nešvarius darbelius, bet sistematingos opozicijos nebuvo organizuojama. Tik šitą vasarą pradėta į tą dalyką rim-

lesnės domės kreipti. Nebraska, Texas ir kitose valstijose klaniečiai tiek sustiprėjo, kad rinkimų metu patiekė savo kandidatų sąrašus. Ir kas svarbiausia, daugely vietų jų kandidatai lieka išrinkti. Taip dalykams esant, pradėta rimčiau galvoti apie sistematingą kovą prieš klaniečius. Šiomis dienomis Chicagoj pradėta leisti naujas laikraštis "Tolerance." Jį leidžia "The American Unity League". Laikraščio tikslas — kovoti prieš klaniečių paskelbtą rasinę ir religinę diskriminaciją.

Pirmame "Tolerance" numerij paduodama žinių apie vyriausį Ku Klux Klano vadą, Clarke'ą. Tas ponas esąs didelis šmugelninkas ir pasižymėjęs savo palaidu gyvenimu žmogus. Laikraštis sakosi turįs tikrų informacijų apie įvairius klaniečių nešvarius skyumus, kuriuos artimiausioj ateityj paskelbsias visuomenei.

Nors "The American Unity League" susikūrė dar visai senai, tačiau jau spėjo gan gerai savo darbuotę išplėsti. Vadinasi, tai bus pirma organizacija, kurios visas veikimas bus kreipiamas kovai prieš klanie-

Kaip Yra Stiprus, Sveikai Kudikiai Subudavoti?

Suteikiant jiems gerą, sveiką ir maistingą maistą laike vieny metų. Jeigu jūs negalite žindyti savo kūdikio, nebandykite maitinti kitokiu maistu — tik duokite jam

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Tai maistas, kuris yra pastatęs ir išauklėjęs tūkstančius stiprių ir sveikų vaikų ir mergaičių per pastarąsias tris gentkates.

Iškirpkite ir prisiųskite šitą apgarsinimą į Borden Company, New York ir gausite pilnus patarimus ir nurodymus, kaip įvairioti lietuvių kalbą visai veltui. Taiptgi ir puikų kūdikių knygą.

Kodel per "Naujienas"

Su kiekviena diena vis didesnis žmonių skaičius siunčia pinigus Lietuvon per Naujienas. Tai yra todėl,

- 1) kad Naujienų vedėjai yra žmonės, kurie užsiėmė didžiausio pasitikėjimo,
- 2) kad Naujienos parodė didžiausią gabumą atlikti reikalus kuogreičiausia ir kuogreičiausia, — taip kaip niekas kitas negali;
- 3) kad kiekvieną pinigų siuntinį (parlaidą) Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius leidžia Lietuvon ne vėliau kaip ant rytojaus po pinigų priėmimo;

4) kad Naujienų čekiai ir perlaidos apmokama Lietuvoje iki paskutinio skatiko, kada jie mainomi Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko ar jo skyriuose;

5) kad Naujienų siunčiamus pinigus Lietuvoje išmoka tuojaus, kaip tik pinigų priėmėjas atsiliepa į Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko pranešimą, kad pinigai atėjo, arba pats kreipiasi į banką, paduodamas Nujienu kvito numerį.

Lietuvos žmonės prašo Amerikiečių siųsti pinigus Lietuvon tikslai per Naujienas, o Lietuvos bankai tai pataria.

Per Naujienas galite siųsti pinigus ir į lenkų užimtą Vilniaus guberniją, o taip-jau ir į visus kitus svieto kraštus.

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIAI CHICAGOJE

BRIDGEPORTO SKYRIUS
3210 So. Halsted St. Tel. Boulevard 9663

TOWN OF LAKE SKYRIUS
1614 West 46th Street, Tel. Boulevard 0672

BRIGHTON PARK SKYRIUS
4138 Archer Ave., Tel. Lafayette 7674

WEST PULLMANO SKYRIUS
523 West 120th St., Tel. Pullman 0169

ROSELANDO SKYRIUS
233 East 115-th St., Tel. Pullman 0659

čius. Ir reikia vilties, kad Lyga bus sėkminga savo darbuotėj ir kovą laimės. Nes Ku Klux Klanas ištikrųjų yra vienas bauriausių reiškių Amerikos gyvenime.

Office Hours: 10 A. M. to 8 P. M.
Tel. Canal 2118

Dr. A. L. Yuska
PHYSICIAN AND SURGEON
1900 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
4193 Archer Ave.
Tel. Lafayette 0098

Dr. V. Šimkus
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR AKUŠERAS
3261 So. Halsted St.
Nuo 9 iki 3 po pietų
Nuo 6 — 9 vakare
Boulevard 5052
Canal 2118
Naktinis

BOHEMIŠKŲ PLUNKSŲ

Sulo sekamus bagenus:
Cystos baltos žasų plunksnos sv. 89c
Cystos baltos rinktinės pl. sv. \$1.25
Cystos baltos raišos pl. sv. \$1.79
Cysti balti maišyti pukai, sv. \$1.89
Pavyzdžiūs suteikiame ant pareikalavimo.

Beck's Dept Store
3323-25 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Kur geriausia,
Ten geriausia.

SENIAUSIA Agentūra VIENYBE

Parduoda laivakortes ant visų parankiausių Linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos arba ir visur kitur per Antverpą, Rotterdą, Bremą, Hamburgą, Liepą, Karaliaučį ir kitus portus į Eidiūnus ir į patį Kauną, taip pat ir iš Lietuvos.

Pinigus siunčia į Lietuvą ir visur pigiausiu kursu; už juos garantuoja, kad — ypač Lietuvoje — pinigai bus greitai ir parankiai išmokami artimiausioje vietoje nuo priėmėjo gyvenimo.

Pinigus į Lietuvą siunčia telegramu.
Amerikos pinigus maino ant visų šalių pinigų.

"VIENYBES" SPAUSTUVĖ
Visokius spaudos darbus atlieka greitai, pigiai ir gražiai.

Spausdina konstitucijas, knygas, laisikams popieras, plakatus, vizitines korteles, balansas tikietis ir tt.

"VIENYBĖ"
EINA DU-KART SAVAITĖJE
Spausdina geriausius raštus, vėliausias žinias iš Lietuvos ir visur ir turi juokų skyrį.

"TARKA"
AMERIKOJE \$3.50 MET. LIETUVOJE 4.50

Pirkite "Vienybės" Bendrovės žėrus. Dividendai mokami. Ateityje bus didelis pelnas.

Vienas šėras \$10.
Užlaiko didelį knygyną, kur galima gauti visokių knygų.

Reikšaukite platesnių informacijų apie viską, rašykite mums laiskus, reikalaukite mūsų piniginio kurso ir knygu katalogo.

Su visokiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN VIENYBE PUBL. CO.
193 Grand St. B
Brooklyn, N. Y.

Kur vienybė,
Ten galybė.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kėrtė Leavitt St.
Telephone Canal 2552
Valandos: 4 iki 6 po piet, ir nuo 7 iki 9 vakaro.
Veda viešias bylas visuose teismuose. Ekzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduoant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morgeiaus ant lengvų išlygu.

Tel. Randolph 4768
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj.
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namy Tel.: Hyde Park 3396

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 536
Tel.: Central 6390
Vak. 812 W. 33 St. Chicago.
Tel. Yards 4681

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg., Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val

Jos. C. Wolon
LIETUVIS ADVOKATAS
309 So. La Salle St.
Room 706
Telephone Harrison 0421

LIETUVIS AKIU DAKTARAS

Ant Bridgeporto
Pritaikau akinius, sudužiusius stiklus ir sulaužytus rėmus atsaisau ir trumpą laiką; užtikrinu visiems, kad gausite kuogreičiausia pataraviną ir užganėdinimą.
Patarimai maloniai suteikiami veltui.

DR. SERNER O. D. (SERNAS)
3315 So. Halsted St. Chicago.
Val. 6 iki 9 vakare, Ned. 10 iki 1

Tel. Lafayette, 4223
Plumbing, Heating
Kaipo lietuvių, lietuviams visąjos patarnauja kuogreičiausiai.
M. Yuska,
3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

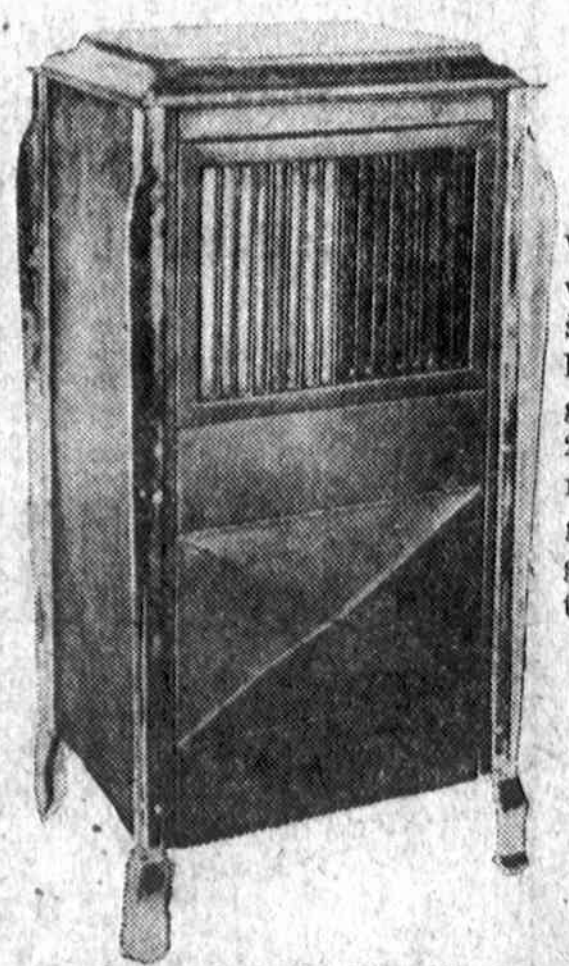
K. SIREVICIA
Lietuvis patarnauja pagrabams ir pristato automobilius del vestuvių ir kitų atsitikimų.
2146 W. 21st Place
Tel. Canal 6543
Laidotuvių Direktorius ir Balzemuotojas
J. WYAND'S, 2055 W. 22nd St.

Bankruto Išpardavimas

Pirkome visą staką nusibankrutuju P. Stein, kurį išleido Suv. Valst. Apskrities Teismas ir kuris susideda iš puikiausių parinkimų vieny ir dviejų kėlinių siutų ir overkotų visokių stailų, patėrių ir dydžio, apie už 10% ant deleto. Išsėnyti skėmės kainas: 1 ir 2 kėlinių siutai pe \$13.50 ir aukščiau. Vyrams ir vaikams overkotai po \$10 ir aukščiau. Vyrams darbinės ir pasipuošimui kėlinės \$2.50 ir aukščiau. Atidara kasdieną iki 9 val.; nedėmis iki 5 val.

S. GORDON,
Dvi įėjigos: 1401 S. Halsted St. ir 739 W. 14th St.

KAIP TIK LAIKE Užmirškite vargus su anglimis

The Pudark Oil Superheater

Vaisius 10 metų tyrinėjimo. Dovana išradėjo anglies vartotojams. Šildomas "coal oil" arba kerosinu, kuris dabar parsiduoda po 11½c galonas. Vieno galiono užtenka 24 valandoms ir apšildo 5 kamburius visai pakaktinai. Kuris negali raštyti ir patirti jo naudingumo savo apiešlinkėj, kreipkitės tiesiok

The Pudark Heating Appliance Co.,
2634 W. Lake St.
Tel. West 6726

The Pudark Oil Superheater
Reg. U. S. Patent office.

CHICAGOS ZINIOS

MAISTO PRODUKTŲ IR NAMŲ DIRBINIŲ PARODA.

Ateinančią savaitę, rugsėjo 30 d., Coliseum salėje prasidės įdomi ir pamokanti paroda. Illinois universiteto agrikultūros departamentas išstatys maisto produktus ir namų dirbinių parodą užsibaigs spalio 7 d.

Rengėjų tikslas yra parodyti chiegiecians valstijos darbuotojų del apsaugojimo gyventojų sveikatos ir maisto normų. Bus išstatyti ir netikėti maisto produktai, kurie buvo konfiskuoti pardaviklose ir gamyklose, su nurodymais — kodėl jie buvo konfiskuoti ir koks pavojus grėsė jų naudotojams. Klausinių skyrių bus šeiminių kėms nurodyta, kaip atskirti šviežius, netikusius klausinius nuo prastų.

Parodoje bus mikroskopų, kuriais bakteriologai, chemikai ir maisto departamento inspektoriai parodys lankytojams pavojingus mikrobus bei ligų gamalus. Namų dirbinių skyrių bus drapanos, virtuvės aparatai ir kiti dalykėliai. Patartina visiems atlankyti parodą.

APIPLĖSĖ KOMPANIJOS SEKRETORIJŲ.

E. T. Walker, sekretorius ir išdėninkas Chicago Railway Equipment kompanijos, tapo banditų pavojingai pašautas ir apiplėštas \$2,600. Tai įvyko jam grįžtant iš Peoples Stockyard State banko su pinigais mokėti darbininkams algas. Trys nužūrimai asmenys areštuoti.

Lietuvių Rateliuose

ROSELAND.

Kun. Lapelis neteko vietos. Policija parapijonių susirinkime.

Čionai jau nuo tulo laiko eina kova tarp kun. Lapelio ir parapijonių, ir tą kovą laimėjo parapijonai. Kun. Lapelis su da vatkomis neatsilaikė. Jis su savo davatkomis padarė už puolimą ant parapijonių komiteto 10 d. rugsėjo ir vieną komiteto narį apdaužė. Užtat komitetas suareštavo 5 davatkas, ir 15 d. rugsėjo, So. Chicago įvyko teismas. Teisėjas prigrasino davatkom po \$100 baudmės, jei kitą sykį padarys tok. užpuolimą.

17 d. rugsėjo įvyko parapijonių susirinkimas. Kun. Lapelis pasikvietė policiją palaikyti tvarką. Nors lermo buvo daug, bet prie muštynių neprieta. Matomai bijojo policijos. Susirinkime kun. Lapelis paduoda savo rezignaciją. Komitetas įrodė, kad kun. Lapelis nerezignuoja, bet yra per arcivyskupą išvaromas.

Kun. Lapelis graudena parapijonus už jų tokį "necivilizuotą" pasielgimą sako: "Aš visą savo sveikatą padėjau del jusų ir parapijos bedirbdamas. O jūs mane dabar išvarote!" Davatkos verkia, o parapijonkos juokiasi. Sako: "Atėjo kai šakalis sudžiuvęs, nuskūręs, o dabar prisiplėšė pinigų išsilaugino pilvą, ir dar sako visą sveikatą padėjęs. Ar tai ne juokinga — kojų per pilvą nebeimato ir giriasi, sveikatą padėjęs!"

Kun. Lapelį ne tik kad arcivyskupas išvarė, bet ir parapijos jant neduos kitos, kol su šia parapija neatsilygins. Mai be komiteto žinios pridarė išmo kėjimo bilų. Kai komitetas nuvažiavo su bilonais pas ar-

civyskupą, kun. Lapelis negalėjo prirodyti, kas už tas bilas yra nupirkta. Čia ir pasirodė visas jo suktumas.

Kun. Lapelis čia išbuvo su viršum 7 metus. Kaip rodo knygos, įplaukų būdavo da taip kad butų buvę galima lengvai bažnyčią išmokėti. Dabar ne tik tai kad skolos neišmokėta, bet jos padidinta.

Kun. Lapelis kaip ir visi kiti kunigai, keikė ir šmeižė socialistus ir visus kitus pažangius žmones. Jisai draudė savo parapijonams eiti į socialistų parengtas prakalbas ir tautiškų draugijų vakarus. Jis išmokino savo parapijonus keršto prieš socialistus ir pažangiuosius žmones. Pagalios ir patsai nebeteko drąsos lankyti susirinkimo be gužukuoto policisto. Lietuviška patarlė sako: "kokią sėklą sėja, tokią ir pjauja."

—Buves parapijonas.

BRIGHTON PARK.

Įdomios prakalbos.

Lietuvių Socialistų Sąjungos 174 kuopa rengia labai įdomias, svarbias ir pamokančias prakalbas, kurios įvyks šiandien, rugsėjo 24 d., 7:30 valandą vakare, Liberty svtainėje, 3925 So. Kedzie Ave. Kalbės P. Grigaitis, "Naujienu" redaktorius — apie rinkimus į Lietuvos Seimą ir apie piliečių registraciją. Visiems bus labai įdomu išgirsti drg. Grigaičio kalbą.

Visiems jau yra žinoma, kad ateinančio mėnesio pradžioje įvyks Lietuvos Seimo rinkimai. Taigi laiko beveik visai mažai. Taipgi visiems yra žinoma kokių žmonių rankose buvo laikinas Lietuvos Seimas: Jis buvo klerikalų-juodvarnių rankose ir jie panaudojo visą savo įtaką išplėsti iš Lietuvos darbo žmonių kaiku-rias pilietines teises, panaikinti žodžio ir sąžinės laisvę, įvesti mirties bausmę, pavesti mo kyklas davatkų nuožūrai, tre mpti cariško kazoko batų kiek vieną laisvą judėjimą šalį ir nukalti nuožmiausius geležinius pančius Lietuvos liaudžiai. Ant galo visi žinome, kad Lietuvos klerikalai priėmė registracijos įstatymą, sulig kurio kiekvienas Amerikoje gyvenantis lietuvis turi užsiregistruoti, išsiimti tam tikrą pasą ir mokėti metines duokles. Priešingam atsitikime, lietuviams amerikiečiams bus atimtos pilietinės teisės ir jų turtas, jei tat koki jie turi Lietuvoje, konfiskuotas. Nei Rusijos caras tokių barbariškų įstatymų nesugalvojo.

Lietuvos darbo žmonėms reikės atkakliai kovoti su klerikalizmu Lietuvoje. Jų kova gali būti žymiai palenginta ir pergale priartinta išrenkant kuo daugiausia darbininkiškų atstovų Lietuvos Seiman. Prakalbos ir yra rengiamos išaiškinti Lietuvos lietuviams koki Seimo reikalauja Lietuvos darbininkai ir kokią partiją mes amerikiečiai privalome daugiausia remti Seimo rinkimų kampanijoje. Tai yra svarbu žinoti visiems Amerikos lietuviams, nes jie atstatė, suorganizavo ir organizuoja Lietuvos valstybę savo pinigais — pirkdami paskolos bonus ir aukomis. Todel lai nei vienas lietuvis nepraleidžia progos atlankyti prakalbas.

Apart to kalbėtojas aiškiai nupieš registracijos įstatymą ir nurodys reikia ar ne reikia registruotis. Tai yra labai svarbu visiems Amerikos lietuviams, ypač tiems kurie yra arba nori tapti Amerikos piliečiais. Nepraleiskite progos — visi į prakalbas.

Visi — vyrai, moteris, vaikai, merginos, jauni ir senai — eikim į prakalbas šį vakarą. Gal daugiau nebesitaikys proga išgirsti tokių prakalbų. Atsilankymu į prakalbas mes parodysim savo užuojautą

Lietuvos darbininkams, kurie trokšta numesti nuo savo pečių Lietuvos jezuitų jungą. Visi į prakalbas!

— Brightonparkietis.

BRIDGEPORTAS.

LSS. 4 kuopos prakalbos.

Pereitos seredos vakarą, rugsėjo 20 dieną, Mildos salėje įvyko prakalbos, surengtos LSS. 4 kuopos paremti Lietuvos Socialdemokratų Partiją rinkimų kampanijoje į paprastąjį Lietuvos Seimą. Kalbėtojas buvo "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis ir daktaras A. Montvidas. Paklausyti susirinko daug žmonių.

Pirmiausiai kalbėjo P. Grigaitis. Jis savo turiningą kalbą aiškino Lietuvos mokyklų ir žemės reformos įstatymus, rinkimus į paprastąjį Seimą ir krikščionių-demokratų iškeptąją konstituciją Lietuvos liaudžiai. Kalbėtojas trumpais ryzais įrodė, kaip krikščionis-demokratai vilglingai įsiskverbę Steigiamajam Seiman, biauariai apgavo savo darbuote liaudį — suvaržė jos pilietines ir politines teises.

"Per rinkimų kampaniją į Steigiamąjį Seimą klerikalai žadėjo visokių gerybių Lietu vos liaudžiai — didžiausią laisvę darbo klasei, atimti dvarus iš dvarininkų ir išdalyti žemes bežemiams, mažazemiams ir žemės darbininkams", aiškino P. Grigaitis. "Jie žadėjo kalnus gerybių, jei bus išrinkti Seiman Lietu vos liaudžiai prižadėjo net ir dangaus karalystę, kad tik ši remtų ir rinktų juos Seiman. Bet papulę Seiman, jie nieko neįstejo. Liaudis negavo p žadėtų gerybių, bet susiaurini mą pilietinių ir politinių teisių. Darbo klasė negavo pažadėtų laisvių, bet įstatymą draudžiantį darbininkams organi zuotis, streikuoti, kovoti del savo buvio pagerinimo. Iš dvarininkų netapo atimta žemė bet riebiai nuo jų išperkama. Bežemiai, mažazemiai ir žemės darbininkai negavo žemės, bet ją gavo storakakliai uklininkai, bažnyčios, kliešto riai ir turintieji pilnus kišeni us pinigų. Biednuomenė kaip nieko neturėjo, taip ir neturės."

"Mokyklos tapo pavestos dvasiškių nuožūrai, mokslo laisvė suvaržyta, religinės pamokos padarytos neatbutinomis mokyklose, religiją turės išguldyti ne kunigai, bet patys mokytojai. Kunigai bus valdžios činauninkais — ins sau algas iš valstybės izdo. Religinės organizacijos, draugijos, dvasiškiai turi teisę įsteigti religines mokyklas ir palaikyti jas valstybės lėšomis. Tų mokyklų tikslas — mulkinti Lietuvos jaunuomenę.

"Prezidentui duota monarko galių: atimti Seimo priimtą įstatymą, išvaikyti Seimą, komanduoti karines jėgas, paskelbti šalį karo stovį ir gniuždinti kiekvieną laisvą judėjimą šalį."

Toliau kalbėtojas nurodė, kad šalies konstitucija dar nebe išreikia visko — tik valstybės rėmus. Pasak jo, svarbiausia kas tuose rėmuose bus idėta — koks bus išrinktas Seimas. Jei Lietuvos darbininkams pasiseks praveisti ganėtiną skaičių savo atstovų Seiman, konstitucija gali būti pataisyta ir klerikalų ragai nulaužyti. To atsiekti — išrinkti daugiausia darbo klasės atstovų — galima varant plačią agitaciją laike rinkimų kampanijos. Bet tokiame darbe reikalinga mūsų draugams parama — piniginė. Kviečdamas susirinkusius aukauti socialdemokratams, Grigaitis pridūrė: "Lai mūsų draugai Lietuvoj turi tokias apys tovas, kaip klerikalai, kuriems nereikia nei publikos kvieisti, nei plakaty spausdinti, nes žmonės susirenka į bažnyčias paskirtu laiku ir persi-

žegnoje klausosi ką kunigas pasakys, tai jie į vienus metus padarytų visus Lietuvos žmones socialistais."

Pabaigus prakalbą buvo renkamos aukos. Viso surinkta \$48.10. Aukautojams tariame širdingą acių.

Antras kalbėjo daktaras A. Montvidas apie Lietuvos piliečių registraciją Amerikoje. Jis trumpai nurodė registracijos įstatymo blogumą — skriaudą Amerikos lietuviams. Jis sako:

"Lietuvos valdžia mano, kad Amerikos lietuviai yra melžiama karvė — tik milžk ir milžk iš jos dolerius. Iš pradžių ji (Liet. valdžia) milžo tą karvę geruoju, paglostydama — pardavinėdama paskolos bonus ir rinkdama aukas. Bet kuomet ta karvė pradėjo trukti — Amerikos lietuviai pradėjo stoti davę geruoju maišus pinigų Lietuvos valdžiai, klerikalai sugalvojo naują sky ną. Jie nutarė tos karvės geruoju nebeimti, bet trumpai prisirišus už ragų tai daryti — paskelbė registraciją. Kitais žodžiais, Lietuvos valdžia pa kišo Amerikos lietuviams špy gą panosėn — padėkavonę už suaukautus milijonus dolerių."

Daktaras Montvidas patarė Amerikos lietuviams atsimo kėti Lietuvos valdžiai tuo pa čiu — špyga jai panosėn, bet ne registruotis ir mokėti \$10 kasmet. Pasak jo, geriausi būdai priversti Lietuvos valdžią panaikinti registraciją yra — nė cento Lietuvos valdžiai ir nė vienam Amerikos lietuviui nesiregistruoti. Jis užbaigdamas savo prakalbą pridūrė, kad Lietuvos kunigai tai Romos agentai, kromelninkai, kurie, mokėdami papai tam tikrą nuosimtį, keliauja per pasaulį su maišais rinkdami pinig us.

Susirinkusieji buvo labai patenkinti kalbėtojais. Buvo ir "eli vyčiai, kurie vaipėsi kaip žuikis perkandęs rugštinį obuolį. Bet tai jiems išeis ant sveikatos. Patartina parengti ir daugiau panašių prakalbų. —Parapijos Lyderis.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.,
CHICAGO, ILL.

Užsilaikyk vėsiui — elektro vėdyklė tai padarys

Užtikimas pardavimas, \$7.50 ir aukščiau. Namuose dratus išvadžiojam, fixtures sudedam, visoki reikmenys ir prilaikytojus.

Bridgeport Electric Co.,

1619 W. 47th St.,
Tel. Boulevard 1892 ir 7101.

Svetainės Rendai Capitol Building

(Buves Masonic Temple)
159 No. State Street.

Dideis šokiams svetainės, kas vakaras ir nedėdieniais. Taipgi svetainės pilnai įrengtos susirinkimų laikymui ir Masoniškoms organizacijoms. Dienomis ar vakarais. Prieinama kaina. Kreipkitės į namo ofisą, ruimas 1315, 159 No. State St. Phone State 7200.

OAKLAND VARTOTU-AUTOMOBILIŲ PRATUŠTINIMO IŠPARDAVIMAS

Pertaisom savo visą namą, kad butų per pilnai vietos mūsų padėjimui, kokio niekad nebuvo naujų automobilių biznis. Musų išlaidos ant šių automobilių pamirštos — naikiname juos už tokias kainas, neatsižvelgdami kiek kainavo ar verti. Teisingas pasiūlymas neatmetama. Dealeriai gali pirkti bilę vieną automobilį ir turės gerą pelną. Šie automobiliai bus parodomai ant tuščio loto, apdailinti mūsų namo, kur bus galima dienos šviesoj peržiūrėti, starduoti, važiuoti ir pirkti su didžiausiu pasitikėjimu kaip stovio, taip ir vertės. Kaina ant kiekvieno automobilio pažymėta aiškiais numeriais ant nuo vėjo priedangos. ŠIS SPECIALIS IŠPARDAVIMAS BUS SUBATOJ IR NEDELIOJ ATSIŅESK PINIGŲ, JEI NORI PASINAUDOTI ŠIAIS BARGENAIS ISMOKEJIMAI. DIREKTUVĖS SKYRIUS. OAKLAND MOTOR CAR CO. 2426 So. Michigan Ave., Tel. Calumet 5310.

Paskelbė dividendus

Noel State Banko, reguliariam direktorių tarybos mitinge tapo paskelbta bertaininiai dividendai 2%, dalininkams esantiems banko rekorduose ant 25 d. rugsėjo, 1922 m. Dividendai bus išmokami rugsėjo 30 d., 1922 m.

PASKOLA

Esame markete įvairių ant namų paskolų. Greitas patarnavimas.

Iowa State Savings Bank

Namų Paskolos Bankas
Sioux City, Iowa

Dr. M. T. Strikol'is

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 So. Ashland Ave.
Val. 6 iki 8 vak.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namų Tel.: Lafayette 0263

DR. A. JUOZAITIS

DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare. Sereodom 9 v. ryto iki 12. Vakara 6-9. Nedėl. pagal sutarimą. 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. A. R. MERSCHATS

DENTISTAS
Ofiso Tel. Boulevard 7179
3243 So. Halsted St., Chicago.
Nedėdieniais pagal sutarimą

Dr. I. E. MAKARAS

Lietuvys gydytojas ir Chirurgas.
10900 Michigan Ave.,
Roseland, Ill.
Tel. Pullman 0342 ir Pullman 0349
Val. 10-12 rytu ir 7 iki 9 vakare.

LIETUVON—

užrašykite savo gimimės ir pažįstamiems NAUJENAS. — Lietuvos žmonės Amerikos Naujienas labiausia mėgsta.

PRADER DIENĄ SU MUZIKA!

Ir pamirši visus nesmagumus ir liudumus.

Šis puikus ir gražus laikrodis prikelia jumis iš miego su saldžia, lipnia muzika, ne apkuriantis skambėjimu. Ji suteiks tau gerą upą. Beto ši laikrodį galima užstatyti pagrajit bile kada. Jis grąžina kelias tonais ir užganėdins tavo šeimyną. Jo dėžė padaryta iš druto materio ir labai gražiai išdabinta. Labai teisingai rodo laiką ir padabins jus komode, lentyną arba stalą. Laikrodžio didumas 10½ colių aukščio ir 10 colių pločio.

Tik per trumpą laiką mes patuosim šį laikrodį už 8 dolerius. Jūs nieko nerizikuojat. Tik pristyskit 50 centų depozitą. Tuomet mes pasiūsim jums laikrodį per pasą ir jį užmokėsit paštoriai \$7.50. NEATIDELIOK RASYK DABAR.

WESTERN SALES COMPANY,
2136 W. Chicago Ave. Dept. P. 182.
Chicago, Ill.

Reikalingi akiniai.

Jei kenti galvos skausdijimą,
Jei skaitant raidės susilėja,
Jei iš raidės darosi dvi,
Jei turi uždegtus akis,
Jei skaitant ar sluvant akis skauda, tuomet reikalaukit akių.

John J. Smetana

Akių specialistas
1801 So. Ashland Ave.,
Kampas 18-os gatvės.
Ant trečio augšto virš Platte' apjokos, kambariai 14, 15, 16 ir 17
Valandos nuo 9 ryto iki 9 val. vak.

DR. A. MONTVID

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 rytu
Telephone Central 3362
1824 Wabansia Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare
Rezidencijos tel. Kedzie 7716

Dr. A. J. Tananevičius

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir gyvenimo vieta
10821 S. Michigan Ave.
Tel. Pullman 3213
Val. 8:30 iki 10 rytu; 1 iki 3 po pietų; 7 iki 9 val. vak.

Pinigai

iš

Brighton Park

i

LIETUVĄ

per

NAUJENAS

4138 Archer Ave.,
Tel. Lafayette 7674.

Pinigai

iš

Waukegano

LIETUVON

Geriausią siųsti per

J. E. Bruzevičių

Taipgi geriausias ir nuosirdus patarnavimas visokiuose reikaluose.

Waukegan Pharmacy

J. E. Bruzevičius aptiekorius

705 S. Sheridan Rd.
Waukegan, Ill.

SIANDIE PINIGU KURSAS

Siunčiant Lietuvon per mus: 9c. už 100 auks.

arba
1,112 auks. už \$1.00
Pigesnis kursas siunčiant didesnes sumas
Pristatymas užtikrintas
Trumpame laike
Central Manufacturing District Bank—
State Bank—
Clearing House Bank
1112 West 35th Street
Turtas \$6,000,000.00

Dr. AL. DAVIDONIS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 2816 So. Michigan Ave.
Valandos:
nuo 10 ryto iki 3 val. po piet.
Telefonas Victory 9082

DR. MARYA DOWIATT—SASS

Katit sugrįžo iš Californijos ir vėl tės savo praktikavimą po No. 5208 W. Harrison St.
Valandos 8-12 kasdien ir 6-8 vakare išskiriam nedėdieniais.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294
Ofiso tel. Boulevard 9693

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų.
Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago
Valandos: 10-11 rytu; 2-3 po piet, 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 dienas.
Res. 1139 Independence Blvd. Chicago

DR. P. ŽILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 South Halsted St.
Tel.: Boulevard 7179
VALANDOS:
9 iki 12 pietų, 6 iki 8 vakare
Rezidencijos Tel. Fairfax 6574
Chicago.

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel.: Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v. nedėdieniais nuo 10 iki 1 val. po pietų.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Valandos: 11 iki 12 rytu; 1 iki 8 po piet, 6 iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytu
1821 So. Halsted St.,
Kampas 18 ir Halsted St.

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,
CHICAGO, ILL.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 rytu ir nuo 5 iki 8 vakare.
Nedėliomis ofisas yra uždarytas

Dr. Natalija Žukauskas

Gydau be operacijų ir be gyduolių visokias staigias ir chroniškas ligas; taipgi ir nervų ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Specialistė moteriškų ir merginų ligų.
943 W. 33rd Place
Patarimai dovanai.
Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

DR. P. G. WIEGNER

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 rytu ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. BERTAŠIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 10-12 r., 4-8 val.
Ned. 9-12
Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rezidencijos Tel. Lafayette 6171

DR. J. KULIS

Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 6 iki 9 vakare
3259 So. Halsted St., Chicago.

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampas 18th St.
Valandos: 9-12 rytu ir 1-8 vak.
Phone Canal 0257

